

Den Haag, 22 juni 2020

Bij brief d.d. 24 april 2020 heeft de vaste commissie voor Onderwijs, Cultuur en Wetenschap mij gevraagd te reageren op een ingekomen brief van Uitgeverij Auteursdomein d.d. 9 april 2020.

In haar brief vraagt genoemde uitgeverij aandacht voor de wijze waarop in Nederland e-books worden beveiligd. Uitgeverij Auteursdomein meent dat de gekozen beveiliging niet voldoet, dat buitenlandse e-books beter zijn beveiligd en dat door deze handelwijze de markt voor e-books wordt geschaad. Uitgeverij Auteursdomein verzoekt om een interventie door de Kamer.

Naar aanleiding van het verzoek van de vaste commissie voor OCW heb ik contact opgenomen met de Groep Algemene Uitgevers (GAU) en met Kobo, een bekend bedrijf dat – naast e-readers – diverse abonnementsdiensten voor e-books aanbiedt. Op grond van de door deze organisaties verstrekte informatie kom ik tot de volgende reactie.

Jaren geleden al heeft het Nederlandse boekenvak breed en welbewust gekozen voor een beveiliging van e-books door middel van een watermerk en niet door middel van Adobe DRM. Die keuze is voortgekomen uit negatieve ervaringen met Adobe DRM beveiliging. Dit type beveiliging is vrij gemakkelijk te verwijderen en kan hierdoor de praktijk van illegaal uploaden en piraterij stimuleren. Een watermerk is daarentegen vrijwel niet te verwijderen. Daardoor is een eventuele illegale bron steeds te achterhalen.

Een ander argument pro watermerk ligt in het gemak voor de consument. Beveiliging van e-books met Adobe DRM leidt tot een gesloten systeem. De consument kan deze e-books uitsluitend kopen en lezen binnen dat specifieke systeem. Verder liet de gebruiksvriendelijkheid van met Adobe DRM beveiligde e-books te wensen over: het vastlopen van e-readers kwam geregeld voor. De aanbieders van e-books in ons land hebben daarom gekozen voor een meer open systeem, zodat de consument zijn e-books via verschillende kanalen gemakkelijk kan aanschaffen en lezen.

Tot slot nog twee korte opmerkingen.

De GAU liet mij weten dat de wijze van beveiligen van e-books geen zaak van de brancheorganisatie is maar een zaak van de uitgevers zelf. Een logisch en te billijken standpunt lijkt mij.

Bij raadpleging gaf Kobo aan open te staan voor een constructief gesprek met Uitgeverij Auteursdomein. Zo'n rechtstreeks gesprek tussen marktpartijen verdient inderdaad de voorkeur.

De Minister voor Basis- en Voortgezet Onderwijs en Media,
A. Slob